

Mestna občina
Novo mesto

Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto

Župan

T: 07 39 39 244
mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 35416-0005/2024-2

Datum: 04. 11. 2024

**OBČINSKI SVET
MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

**ZADEVA: STRATEGIJA PREHODA NA INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA
KOMUNALNIH ODPADKOV V MESTNI OBČINI NOVO MESTO**

- Pravna podlaga:
- Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Komunala Novo mesto, d.o.o. (Uradni list RS, št. 118/2005 in Dolenjski uradni list, št. 5/2024)
  - Statut Mestne občine Novo mesto (UPB-1) (DUL št. 14/2019)
- Pripravljavec gradiva: **Komunala Novo mesto d.o.o.**
- Poročevalci: **Damjan Balabanič, vodja sektorja splošna komunala, Komunala Novo mesto d.o.o.**
- Predlog sklepa: **Občinski svet Mestne občine Novo mesto je obravnaval in sprejel Strategijo prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov Komunale Novo mesto d.o.o., oktober 2024.**

**mag. Gregor Macedoni, l.r.
župan**

Priloga:

- obrazložitev;
- Strategija prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov Komunale Novo mesto d.o.o., oktober 2024.

OBRAZLOŽITEV: STRATEGIJA PREHODA NA INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV V MESTNI OBČINI NOVO MESTO

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM

Trenutni sistem zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto temelji na t.i. integralnem pristopu, kjer več gospodinjstev oddaja odpadke na skupnem prevzemnem mestu. V zadnjih letih se je sicer povečalo ločeno zbiranje, vendar delež ločeno zbranih frakcij ni dosegel pričakovanih okoljskih ciljev. Komunala Novo mesto trenutno ločeno zbere približno 52 % komunalnih odpadkov, vendar ta delež v zadnjih letih stagnira. Ta trend je v nasprotju z zahtevami in cilji nacionalne zakonodaje in smernic Evropske unije, ki spodbujajo nadaljnje zmanjšanje mešanih odpadkov in povečanje deleža ločeno zbranih odpadkov.

V skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) je potrebno za mešane komunalne odpadke, biološke odpadke ter določeno embalažo zagotoviti zbiranje od vrat do vrat. Tako zbiranje omogoča boljši nadzor nad ločevanjem na izvoru, povečuje ozaveščenost uporabnikov ter neposredno vpliva na povečanje učinkovitosti ravnanja z odpadki.

Na seji Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto, ki je potekala februarja 2024, je bila predstavljena Strategija učinkovitejšega ločevanja komunalnih odpadkov Komunale Novo mesto. S tem dokumentom se je Komunala Novo mesto zavezala k zmanjševanju količine mešanih komunalnih odpadkov in s tem posledično k zmanjšanju količine odloženih odpadkov. S prehodom na individualni način zbiranja se pričakuje povečanje deleža ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov, kar bo prispevalo k doseganju ciljev iz Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022), katerih cilj je višji standard ločevanja komunalnih odpadkov.

S prehodom na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov bo doseženo izboljšanje okoljskih kazalnikov, zmanjša se delež odloženih mešanih komunalnih odpadkov ter poveča delež ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov, kar je tudi v skladu s cilji trajnostnega razvoja ter okoljskimi zavezami Republike Slovenije in EU. Strategija prinaša pozitivne dolgoročne učinke na okolje, višje standarde kakovosti življenja prebivalcev občine ter omogoča boljšo infrastrukturo uporabnikom za odgovornega ravnanja s komunalnimi odpadki.

2. OCENA FINANČNIH IN DRUGIH POSLEDIC

Izvedba strategije prinaša določene finančne in operativne posledice, ki so podrobno analizirane v dokumentu (Poglavje 5 – Vpliv sprememb na ceno storitev zbiranja komunalnih odpadkov).

Na podlagi podatkov iz Poglavja 5 Strategije so pričakovani višji stroški zbiranja komunalnih odpadkov na letni ravni v višini 439.918 EUR.

Obenem pa pričakujemo, da bo začetek delovanja novega objekta za mehansko-biološko obdelavo odpadkov, ki bo zmanjšal stroške obdelave in odlaganja mešanih komunalnih odpadkov ter manjše količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov, dolgoročno pripomogel k zmanjšanju končnega vpliva na cene. Prihranki iz naslova obdelave in odlaganja mešanih

komunalnih odpadkov, ki bodo po predvidevanjih znašali 350.000 EUR, bodo omogočili, da pričakovano zvišanje cene storitve ravnanja s komunalnimi odpadki za občane ostane v razumnih mejah.

3. PREDLOG ZA ODLOČANJE

Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto predlagamo, da po obravnavi zadeve na svoji seji sprejme Strategijo prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov Komunale Novo mesto d.o.o., oktober 2024.

Pripravila:

Urška Ožbolt, I.r.

vodja Oddelka za komunalne dejavnosti

Franci Starbek, I.r.

vodja Urada za infrastrukturo

dr. Jana Bolta Saje, I.r.

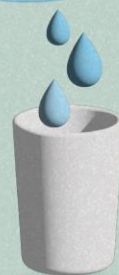
direktorica občinske uprave

STRATEGIJA PREHODA NA INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV V MESTNI OBČINI NOVO MESTO

Za mojo lepo dolino

Komunala Novo mesto d.o.o.

oktober 2024

Kazalo

1	UVOD	3
2	NAČIN PREHODA NA INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV	4
3	POTENCIALNA TVEGANJA.....	8
3.1	Obvladovanje potencialnih tveganj	8
4	OPTIMIZACIJA OBSTOJEČIH ZBIRNIH MEST NA OBMOČJIH, KJER BO BIL UVEDEN INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV	11
5	VPLIV SPREMEMB NA CENO STORITVE ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV	13
6	ZAKLJUČKI.....	14

1 UVOD

Problematika varstva okolja je po svoji naravi kompleksna, njeno reševanje pa je povezano in usklajeno z aktivno udeležbo različnih in številnih dejavnikov. Je tudi ena izmed ključnih področij, ki vpliva na našo kakovost življenja.

Strateške usmeritve za ravnanje z odpadki obsegajo sklop ukrepov za učinkovito ravnanje z odpadki, s končnim ciljem čim manjšega deleža odlaganja in zmanjšanja nevarnostnega potenciala odloženih odpadkov. Vse napore je potrebno usmeriti v zajem ločeno zbranih frakcij na izvoru. Praksa je pokazala, da ločen zajem odpadkov na izvoru prinese najbolj uporabne frakcije odpadkov. V Republiki Sloveniji ločeno zbiranje frakcij komunalnih odpadkov, kljub dokaj jasni zakonodaji, s katero so predpisane minimalne zahteve za ravnanje s temi odpadki, v nekaterih primerih še vedno ni učinkovito in je daleč pod pričakovanji. Osnovni vzrok za problem nepravilnega odlaganja odpadkov je v malomarnosti ljudi.

Osnovni povdarek ravnanja z odpadki mora biti v prihodnjem kratkoročnem obdobju dan ravnanju s komunalnimi odpadki s pospeševanjem ločenega zbiranja frakcij na izvoru ter povečanjem deleža ponovne uporabe, obdelave in predelave pred odstranjevanjem oz. odlaganjem.

Trenutni sistem zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev v Mestni občini Novo mesto (z izjemo KS Žabja vas, kjer zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev od začetka leta 2024 poteka po individualnem načinu) temelji na tako imenovanem integralnem sistemu, kar pomeni združitev več gospodinjstev na enem zbirnem oz. prevzemnem mestu, od koder izvajalec javne službe prevzema komunalne odpadke. Trenutna tehnologija zbiranja je prilagojena glede na dostopnost in oddaljenost povzročiteljev odpadkov, upošteva primernost transportnih poti za dovoz in funkcionalni transport komunalnega tovornega vozila.

Naše podjetje si prizadeva izboljševati varstvo okolja. V ta namen je bila v letu 2023 izdelana strategija učinkovitejšega ločevanja komunalnih odpadkov za zmanjševanje količin odloženih odpadkov z ločenim zbiranjem.

Komunala Novo mesto d.o.o., je s podporo podatkov, analiz in priporočil svojih strokovnih služb pripravila osnutek strategije prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto s cilji povišanja deleža zbranih ločenih frakcij odpadkov, znižanja deleža odloženih mešanih komunalnih odpadkov ter doseganja ciljev navedenih v Programu ravnanja z odpadki in Programu preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022).

Projektna naloga je strokovna podlaga in vodilo k morebitni spremembi celotne strategije ravnanja s komunalnimi odpadki na območju celotne Mestne občine Novo mesto.

2 NAČIN PREHODA NA INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

Individualni način zbiranja komunalnih odpadkov, ki ga nekateri tudi poimenujejo »od vrat do vrat«, in ga je v Sloveniji uspešno uvedlo že kar nekaj občin, temelji na individualnem zbiranju komunalnih odpadkov, pri čemer ima vsako gospodinjstvo eno ali več lastnih posod.

Komunala Novo mesto trenutno s 4 smetarskimi ekipami oskrbuje 38.654 prebivalcev v 14.871 gospodinjstvih Mestne občine Novo mesto. V Mestni občini Novo mesto je trenutno 2.673 odjemnih mest na katerih je 7.468 zabojnikov za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov iz gospodinjstev.

Od začetka leta 2024 Komunala Novo mesto izvaja individualni način zbiranja komunalnih odpadkov v KS Žabja vas, saj so z Direktivo 2018/851/EU, ki dopolnjuje in spreminja Direktivo 2008/98/EU, za obdobje 2020-2035 določeni okoljski cilji recikliranja komunalnih odpadkov (države članice morajo zagotoviti, da bo stopnja recikliranja komunalnih odpadkov naslednja: 50 % v letu 2020, 55 % v letu 2025, 60 % v letu 2030 in 65 % v letu 2035 s čimer s trenutnim sistemom zbiranja komunalnih odpadkov ne dosegamo, saj smo v letu 2023 ločeno zbrali le 52 % komunalnih odpadkov).

Potrebna je tudi vzpostavitev drugega ZRC-ja v Mestni občini Novo mesto, saj obstoječi ne bo prenesel dodatnih količin ločeno zbranih frakcij.

Interes za individualno zbiranje komunalnih odpadkov so že izrazili tudi v KS Regrča vas.

V letu 2025 nameravamo individualni način zbiranja komunalnih odpadkov izvajati na območju celotne Mestne občine Novo mesto. Individualno zbiranje odpadkov bomo nadaljevali v KS Žabja vas (namesto vreč, se za zbiranje EMB uporabijo zabojniki). Po sprejetju novega Odloka o izvajanju gospodarske javne službe zbiranja in prevoz komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov obdelanih komunalnih odpadkov na območju Mestne občine Novo mesto (predvidoma februarja 2025):

- marec 2025: KS Gotna vas, KS Regrča vas, KS Šmihel, KS Drska,
- april 2025: KS Kandija – Grm, KS Majde Šilc, KS Center,
- maj 2025: KS Ločna – Mačkovec, KS Mestne njive, KS Bršljin, KS Prečna,
- junij 2025: KS Mali Slatnik, KS Stopiče,
- september 2025: KS Brusnice, KS Gabrje, KS Dovž,
- oktober 2025: KS Podgrad, KS Birčna vas,
- november 2025: KS Uršna sela, KS Otočec,
- december 2025: KS Bučna vas in KS Gorenje Karteljevo.

Za učinkovito izvedbo prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov bo pripravljen novi Odlok o izvajanju gospodarske javne službe zbiranja in prevoz komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov obdelanih

komunalnih odpadkov na območju Mestne občine Novo mesto. Predlog novega Odloka bo pripravljen do konca meseca novembra 2024 (prvo branje Odloka na seji občinskega sveta 19.12.2024 ter drugo branje Odloka na seji občinskega sveta konec januarja 2025).

Pogoji za učinkovit prehod na individualni sistem zbiranja odpadkov v Mestni občini Novo mesto so:

- sprejeti Odlok o izvajanju gospodarske javne službe zbiranja in prevoz komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov obdelanih komunalnih odpadkov na območju Mestne občine Novo mesto
- pravočasna dobava zabojnikov
- korekcija cen zbiranja in odvoza odpadkov v Mestni občini Novo mesto, sicer bo dejavnost v letu 2025 izkazovala negativen rezultat.

Pred izvedbo prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov bomo krajane Mestne občine Novo mesto preko internih glasil seznanili z začetkom prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov. Sproti bomo tudi optimizirali nove transportne poti.

Za potrebe individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov, mora biti gospodinjstvo opremljeno z zabojnikom za zbiranje mešanih komunalnih odpadkov, odpadne embalaže in bioloških odpadkov (glede načina ravnanja z biološkimi odpadki, je možno tudi lastno kompostiranje). Predvidene velikosti zabojnikov se določijo na podlagi števila članov gospodinjstva (1-3 člani: 80 litrski zabojnik za mešane komunalne odpadke, 240 litrski zabojnik za odpadno embalažo ter 120 litrski zabojnik za biološke odpadke; 4 ali več članov: 120 litrski zabojnik za mešane komunalne odpadke, 360 litrski zabojnik za odpadno embalažo ter 240 litrski zabojnik za biološke odpadke).

Predvidevamo, da se bo 50 % gospodinjstev odločilo za kompostiranje, ter 50 % gospodinjstev za zabojnike za biološke odpadke. Krajanji bodo prejeli tudi urnik odvoza odpadkov, prikazano transportno pot specialnega smetarskega vozila in vsa ustrezna navodila o izvajanju pilotnega projekta. Odvoz mešanih komunalnih odpadkov in odpadne embalaže bomo izvajali na 14 dni, odvoz bioloških odpadkov bomo v obdobju od 01.04. do 30.11. izvajali na 7 dni, v obdobju od 01.12. do 30.03. pa na 14 dni. Na dan odvoza bodo krajanji do 6. ure ob že v naprej določeni transportni poti dostavili zabojnike z odpadki.

Za izvedbo individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto potrebujemo:

- 3.984 ... 80 litrskih zabojnikov za mešane komunalne odpadke
- 2.476 ... 120 litrskih zabojnikov za mešane komunalne odpadke
- 3.984 ... 240 litrski zabojnik za odpadno embalažo
- 2.476 ... 360 litrski zabojnik za odpadno embalažo
- 1.992 ... 120 litrski zabojnik za biološke odpadke
- 1.238 ... 240 litrski zabojnik za biološke odpadke

- smetarnik 18 ton z dvojnimi avtomatskimi stresalniki, s čimer skrajšamo čas praznjenja zabojnikov
- smetarnik 16 ton z dvojnimi avtomatskimi stresalniki, s čimer skrajšamo čas praznjenja zabojnikov
- smetarnik 10 ton z dvojnimi avtomatskimi stresalniki, s čimer skrajšamo čas praznjenja zabojnikov in dostopamo do težje dostopnih območij.

Skupni stroški nakupa zabojnikov v letu 2025 znaša 470.276,40 EUR brez DDV. Stroški nakupa treh smetarnikov znašajo 600.000 EUR (240.000 EUR + 230.000 EUR + 130.000 EUR). V letu 2025 bomo dodatno zaposlili tri voznike smetarnika ter šest komunalnih delavcev. Strošek dodatne zaposlitve vseh devetih delavcev letno znaša cca. 275.829 EUR.

Vsak zabojnik bomo opremili z nalepkami, ki opozarjajo na pravilno in nepravilno odlaganje odpadkov v zabojnik ter z identifikacijsko številko, ki jo bomo povezali s prejemnikom oz. gospodinjstvom.

Pred pričetkom izvajanja individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov bomo iz ekoloških otokov odstranili zabojnike za mešane komunalne odpadke, odpadno mešano embalažo in zabojnike za biološke odpadke. Ostale kategorije odpadkov, kot so odpadni papir in odpadna steklena embalaža se bodo še naprej zbirala na ekoloških otokih. Tudi te zabojnike bomo preko identifikacijske številke povezali z gospodinjstvom oz. gospodinjstvi.

Za skladiščenje iz ekoloških otokov odstranjenih zabojnikov, je nujno potrebno predhodno zagotoviti zadostne skladiščne površine. Ocenjujemo, da je za skladiščenje potrebna minimalna površina 750 m².

Individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov ne bo možno uvesti na vseh območjih Mestne občine Novo mesto. Pri določitvi območij, kjer ni možno uvesti individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov, so ključni kriteriji vrste naselij in stavb (bloki, zidanice, ...), razpoložljiva cestna infrastruktura, registracija uporabnikov, ...

V nadaljevanju so podrobno določeni kriteriji za določitev območij, kjer ne bo možno uvesti individualnega sistema komunalnih odpadkov (odpadna mešana embalaža, mešani komunalni odpadki in biološki odpadki). Ocenjujemo, da je od tega 5 % nedostopnih območij. Predhodno omenjeni kriteriji so:

- Vrste naselij in stavb:
  - o večstanovanjske stavbe (bloki)
  - o zidanice
- Razpoložljiva cestna infrastruktura:
  - o omejen dostop za specialna vozila za prevoz komunalnih odpadkov na območja kjer omenjena vozila ne morejo varno in učinkovito dostopati do posameznih gospodinjstev (ozke ulice, nepokrite ceste, strme poti ali slabše infrastrukturne povezave)

- pomanjkanje prostora za zabojnike za zbiranje komunalnih odpadkov: starejša naselja, kjer so prostorski pogoji za postavitve posameznih zabojnikov omejeni (ožje mestne ulice ali strnjena naselja brez dvorišč)
- Registracija uporabnikov:
  - identifikacija gospodinjstev, ki ne bodo vključena v sistem individualnega zbiranja komunalnih odpadkov
  - registracija uporabnikov na skupnih točkah: registracija in spremljanje števila gospodinjstev, ki so vključena v integrirani sistem zbiranja komunalnih odpadkov zaradi optimizacije frekvence praznjenja zabojnikov ter določitve števila in volumnov zabojnikov glede na število registriranih uporabnikov
- Določitev volumnov zabojnikov:
  - volumen zabojnikov glede na število uporabnikov: volumen zabojnikov bo prilagojen številu gospodinjstev na območjih, kjer ni možno uvesti individualnega zbiranja komunalnih odpadkov, da se prepreči prenapolnjenost in zmanjša pogostost praznjenja
  - fleksibilnost glede na letne čase: v počitniških naseljih ali na območjih, kjer so zidanice, se bo volumen zabojnikov določil glede na sezonske potrebe in razpoložljivost površin za postavitve zabojnikov (npr. poleti večji zabojniki ali pogostejši odvozi)

Individualni način zbiranja odpadkov pa bo težko uvesti na območju večstanovanjskih objektov, tukaj se bomo morali še naprej posluževati integralnega načina zbiranja komunalnih odpadkov. Za izvajanje individualnega sistema na vinogradniških in težje dostopnih območjih, bomo nabavili manjše smetarno vozilo (smetarnik 10 ton).

3 POTENCIALNA TVEGANJA

Pri uvedbi novega sistema zbiranja komunalnih odpadkov moramo upoštevati nekatera tveganja.

- kadrovska tveganja: individualni sistem bo zahteval zaposlovanje novih kadrov ter dodatno usposabljanje zaposlenih, zlasti na področju logistike, nadzora in ozaveščanja prebivalcev,
- tehnična tveganja: ustrezna logistika zbiranja odpadkov na težje dostopnih območjih in omejen dostop do določenih gospodinjstev,
- finančna tveganja: uvedba individualnega sistema zahteva začetne naložbe v nakup zabojnikov, smetarnikov in dodatnih zaposlitev. Poleg tega je potrebna optimizacija obstoječe flote vozil za zbiranje odpadkov na vinogradniških in težje dostopnih območjih in prilagoditev voznim potem.

3.1 Obvladovanje potencialnih tveganj

Za obvladovanje kadrovskih tveganj ob prehodu na individualni sistem, ki bo zahteval zaposlovanje novih kadrov ter dodatno usposabljanje, zlasti na področju logistike, nadzora in ozaveščanja prebivalcev, so možne naslednje rešitve:

- Natančno načrtovanje kadrovskih potreb:
  - o analiza trenutnih zmogljivosti: ocena obstoječih človeških virov in določitev katere veščine in kompetence so potrebne za posamezna delovna mesta
  - o načrtovanje zaposlovanja: določitev strategije zaposlovanja z določitvijo števila in profila delovnih mest
  - o dvoizmensko delo
- Programi za usposabljanje in razvoj kompetenc:
  - o nenehno učenje: redno usposabljanje, ki zagotavlja, da zaposleni ostajajo v koraku z novostmi in zahtevami
- Učinkovita komunikacija in ozaveščanje:
  - o notranja komunikacija: skrb za notranjo komunikacijo med zaposlenimi o pomembnosti prehoda, da bo vsem jasno, kaj se od njih pričakuje
  - o ozaveščanje občanov: obveščanje občanov o spremembah sistema in kako bodo te vplivale nanje
- Obvladovanje odpornosti in tveganj:
  - o kontingentni načrti: priprava rezervnih načrtov za obvladovanje kadrovskih tveganj, kot so nepričakovane odsotnosti ali fluktuacija kadra
  - o nadzor in merjenje uspešnosti: vzpostavitev sistemov za spremljanje uspešnosti novih kadrov in usposabljanj ter pravočasno ukrepanje v primeru odstopanj

Za obvladovanje tehničnih tveganj so predvidene naslednje rešitve:

- Manjša, specializirana vozila:
  - manjša komunalna vozila: uporaba manjših vozil, ki so bolj okretna in primerna za ozke ali neravne ceste
  - vključitev podizvajalcev za obvladovanje tehničnih tveganj

- Zbirna mesta:
  - centralizirana zbirna mesta: v primeru, da vozila ne morejo dostopati do posameznih gospodinjstev, se določijo centralizirana zbirna mesta na glavnih cestah, kjer lahko gospodinjstva oddajajo svoje odpadke

- Zmanjšanje količin odpadkov na izvoru:
  - spodbujanje kompostiranja: na podeželju in v zidanicah je možno spodbujati kompostiranje bioloških odpadkov, kar zmanjšuje potrebo po pogostem odvažanju bioloških odpadkov

- Povezava s trajnostnimi praksami:
  - spodbujanje ponovne uporabe: spodbujanje trajnostnih praks, kot je ponovna uporaba materialov ter zmanjšanje količin proizvedenih odpadkov lahko zmanjša potrebo po rednem odvozu

Za obvladovanje finančnih tveganj so predvidene naslednje rešitve:

- Pridobivanje sredstev iz različnih virov:
  - javni razpisi in subvencije

- Dvoizmensko delo in/ali vključitev podizvajalcev
  - ni potreben nakup dodatnih smetarnikov

- Postopna implementacija:
  - fazno uvajanje sistema: razdelitev investicij v več faz, da se finančna obremenitev razporedi skozi daljše obdobje

- Povečanje učinkovitosti delovanja:
  - optimizacija stroškov upravljanja: optimizacija drugih operativnih stroškov, kot so transport in logistika, lahko sprosti dodatna sredstva za financiranje začetnih naložb
  - zmanjšanje stroškov vzdrževanja: izbira kakovostnih zabožnikov z daljšo življenjsko dobo in nizkimi stroški vzdrževanja

- Amortizacija:
  - amortizacija opreme: amortizacija zabožnikov skozi daljše obdobje omogoča porazdelitev stroškov v daljšem časovnem obdobju

- Vključitev stroškov v prihodnje cene:
  - o razdelitev stroškov na uporabnike: prilagoditev cen storitev za občane, pri čemer se stroški naložbe postopoma prenesejo na uporabnike skozi povečane pristojbine, vendar z jasnim komuniciranjem koristi novega sistema

- Izvajanje stroškovno koristnih analiz
  - o analiza stroškov in koristi: izvedba podrobnih finančnih analiz, ki upoštevajo dolgoročne koristi novega sistema, kot so zmanjšani stroški za odlaganje odpadkov, povečanje prihodkov iz recikliranja, ...

4 OPTIMIZACIJA OBSTOJEČIH ZBIRNIH MEST NA OBMOČJIH, KJER BO BIL UVEDEN INDIVIDUALNI NAČIN ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

Na območjih, kjer je uveden individualni način zbiranja komunalnih odpadkov, morajo obstoječi ekološki otoki še vedno igrati pomembno vlogo v celotnem sistemu ravnanja z odpadki, predvsem za odpadke, ki niso vključeni v individualni sistem zbiranja (odpadni papir in karton ter odpadna steklena embalaža). Optimizacija teh ekoloških otokov v skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov mora upoštevati nekaj specifičnih dejavnikov glede na individualni način zbiranja, ki vključuje zabojnike na gospodinjstvih. Načini optimizacije so:

- Ustrezna integracija ekoloških otokov z individualnim zbiranjem:
  - o dopolnilna vloga ekoloških otokov (na ekoloških otokih se bodo zbirale tiste frakcije odpadkov, ki ne bodo vključene v individualni sistem zbiranja odpadkov (odpadni papir in karton ter odpadna steklena embalaža), zabojnike za mešane komunalne odpadke, odpadno mešano embalažo in biološke odpadke bomo odstranili iz ekoloških otokov)
- Prilagoditev vrst zabojnikov na ekoloških otokih:
  - o zabojniki za odpadni papir in karton ter odpadno stekleno embalažo: na območjih, kjer se bo izvajal individualni sistem zbiranja komunalnih odpadkov, bodo na obstoječih ekoloških otokih bili zabojniki ustreznih volumnov za odpadni papir in karton ter odpadno stekleno embalažo. Število in volumen zabojnikov se bodo prilagajali glede na lokalne potrebe.
- Frekvenca praznjenja: pregled trenutne frekvence praznjenja zabojnikov in preveriti ali ustrezajo dejanskim potrebam uporabnikov.
- Stanje zabojnikov: analiza stanja obstoječih zabojnikov (obraba, poškodbe, ...) in ugotoviti ali so potrebne zamenjave ali posodobitve.
- Prilagoditev števila otokov: ker je individualno zbiranje odpadkov pogosto učinkovitejše, je možno zmanjšati število ekoloških otokov, vendar je treba zagotoviti, da so postavljeni na strateških mestih, kjer je potreba po specifičnih vrstah zbiranja (papir/karton, odpadna steklena embalaža). Izvesti analizo trenutnih lokacij ekoloških otokov in njihovo prilagoditev glede na spremembe v poselitvi.
- Dostopnost za vse prebivalce: ekološki otoki morajo biti razporejeni tako, da so dostopni tudi prebivalcem v večjih stanovanjskih središčih ali na težje dostopnih območjih, kjer individualnega sistema zbiranja komunalnih odpadkov ni možno uvesti (npr. večstanovanjski objekti brez primernih prostorov za zabojnike).
- Prilagojena kapaciteta: na podlagi analiz količin odpadkov se lahko optimizira velikost zabojnikov za posamezne frakcije (odpadni papir in karton ter odpadna steklena embalaža).
- Redno praznjenje zabojnikov: uvedba dinamičnih urnikov praznjenja, ki se prilagajajo količinam odpadkov, lahko pripomore k boljši optimizaciji.

- Optimizacija poti za odvoz: ker je količina odpadkov, ki se zbira na ekoloških otokih, manjša (zaradi individualnega načina zbiranja), se lahko optimizirajo poti in prilagodi frekvenco odvoza, kar zmanjša stroške in emisije.
- Redno čiščenje otokov: zaradi zmanjšane uporabe nekaterih frakcij na ekoloških otokih se lahko včasih pojavijo težave z neurejenostjo ali nezakonitim odlaganjem. Zato je ključno zagotoviti redno čiščenje in nadzor nad ekološkimi otoki, da ostanejo urejeni in funkcionalni.
- Preprečevanje nelegalnega odlaganja: ekološki otoki pogosto postanejo tarča za odlaganje večjih kosovnih odpadkov ali odpadkov, ki niso dovoljeni. Z optimizacijo nadzora (npr. redni inšpekcijski pregledi) lahko zmanjšamo nepravilno odlaganje.
- Ozaveščanje občanov o pravilni rabi ekoloških otokov:
  - o izobraževalne kampanje: občane je potrebno redno obveščati o namenu in pravilni uporabi ekoloških otokov, zlasti na območjih z individualnim zbiranjem
  - o pravilno ločevanje in ozaveščanje o prednostih: poleg tehničnih izboljšav je ključno občane izobraževati o pomenu ločevanja in koristih recikliranja. Lokalne kampanje in informacijski materiali o pravilnem ločevanju lahko pomagajo izboljšati učinkovitost ekoloških otokov.
- Nenehno izboljševanje: potrebno je redno izvajati preglede ekoloških otokov, spremljati količino in vrsto odloženih odpadkov ter prilagajati strategijo glede na trende, povratne informacije občanov in lokalne potrebe.

5 VPLIV SPREMEMB NA CENO STORITVE ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

V tabeli je za leto 2025 prikazan strošek nabave treh vozil in amortizacije, nabave dodatnih zabojnikov in strošek dela v primeru zaposlitve devetih delavcev. Skupaj višji stroški izvajanja individualnega zbiranja komunalnih odpadkov v letu 2025 bodo znašali 439.918 EUR.

	strošek nabave (EUR)	amortizacija JP (EUR)
nabava 3 vozil	600.000	85.740
nabava zabojnikov	470.276	78.349
skupaj stroški (EUR)		164.089

		strošek dela (EUR)
dodatne zaposlitve 9 delavcev		275.829

		EUR
Skupaj višji stroški izvajanja dejavnosti v letu 2025		439.918

Strošek izvajanja dejavnosti zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto v prvih osmih mesecih v letu 2024 znaša 1.386.014 EUR. Ocena stroška izvajanja dejavnosti zbiranja komunalnih odpadkov v letu 2024 je 2.099.811 EUR. Analiza je pokazala, da se lahko stroški zbiranja odpadkov zaradi širjenja individualnega zbiranja komunalnih odpadkov povišajo za 439.918 EUR. Glede na analize ter na podatke pilotnega projekta individualnega zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev v KS Žabja vas, bi v primeru, da se na individualni način zbirajo komunalni odpadki iz gospodinjstev na celotnem območju Mestne občine Novo mesto, na letni ravni za območje zbiranja komunalnih odpadkov Mestne občine Novo mesto zmanjšali stroški obdelave in odlaganja odpadkov (zbranih manj mešanih komunalnih odpadkov in več ločeno zbranih frakcij) za cca. 350.000 EUR (glede na trenutno veljavni cenik obdelave in odlaganja odpadkov podjetja CeROD d.o.o.).

Cene komunalnih storitev zbiranja in obdelave odpadkov se bodo vsakoletno sprotno korigirale.

6 ZAKLJUČKI

Modeli neposrednega individualnega zbiranja odpadkov zagotovo omogočijo doseganje zastavljenih ciljev oz. deležev ločeno zbranih frakcij odpadkov ter zmanjšanja deleža neobdelanih odpadkov, ki se posledično odložijo na odlagališču nenevarnih odpadkov.

S trenutnim načinom (integralni način) zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev v Mestni občini Novo mesto dosegamo nekaj več kot 50 % delež ločeno zbranih odpadkov, s čimer ne dosegamo zastavljene cilje in cilje navedene v Programu ravnanja z odpadki in Programu preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022).

V času izvajanja pilotnega projekta v KS Žabja vas smo prišli do zaključka, da menjava načina zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov iz gospodinjstev vsekakor pozitivno vpliva na učinek ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Pri tem je pomembno občane ozaveščati o pravilnem ločevanju odpadkov in izvajati redni nadzor nad pravilnim ločenjem odpadkov. Z individualnim načinom zbiranja komunalnih odpadkov smo znatno zmanjšali količine mešanih komunalnih odpadkov ter povečali delež ločeno zbrane odpadne mešane embalaže. Kot pozitiven učinek se predvsem šteje dejstvo manjših količin mešanih komunalnih odpadkov, saj ti najbolj vplivajo na slab rezultat pri ločenem zbiranju odpadkov ter visokim stroškom obdelave in odlaganja odpadkov. Manjše količine mešanih komunalnih odpadkov pomeni tudi manj odpadkov za obdelavo in manj odpadkov za odlaganje na odlagališču nenevarnih odpadkov. Vpliv na zmanjšanje količin mešanih komunalnih odpadkov lahko tudi pripišemo individualni odgovornosti in zavedanju, da je ugotavljanje odgovornosti za kršitve v tem sistemu nadzorovana. Predvidevamo, da bi lahko z individualnim sistemom zbiranja odpadkov v daljšem časovnem obdobju delež ločeno zbranih odpadkov še povečali.

Glede na rezultate polletnega pilotnega projekta individualnega sistema zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev v KS Žabja vas, predlagamo, da se individualni sistem zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev razširi na celotno območje Mestne občine Novo mesto. Predlagamo tudi, da se vreče za zbiranje odpadne mešane embalaže v KS Žabja vas nadomestijo z zabojniki za zbiranje odpadne mešane embalaže.

Strokovne službe Komunale Novo mesto predlagajo uvedbo individualnega zbiranja mešanih komunalnih odpadkov, odpadne embalaže in bioloških odpadkov, pri čemer bi mešane komunalne odpadke in odpadno embalažo zbirali v namenskih zabojnikih, biološke odpadke bi občani po prednostni usmeritvi kompostirali na lastnih vrtovih (v kompostnikih), v kolikor to ni mogoče bi biološke odpadke zbirali v zabojnikih. Vsako gospodinjstvo bo glede na velikost gospodinjstva prejelo primeren volumen zabojnikov.

Uvedba individualnega sistema razvija zelo osebni pristop, navsezadnje pomeni tudi najvišjo raven oskrbovalnega standarda.